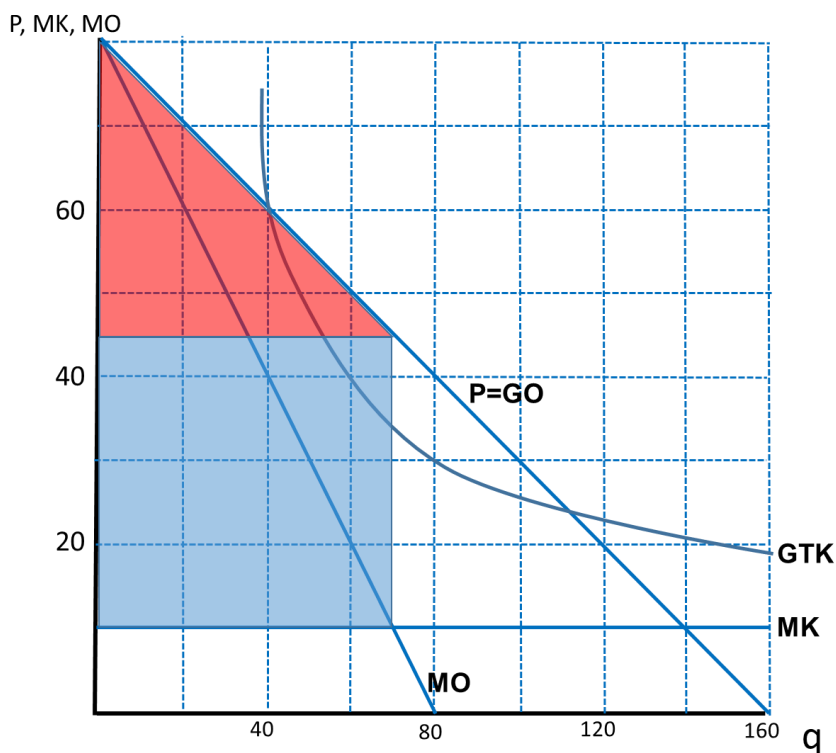

Opgave 1. Onvolkomen concurrentie.

Producenten hebben meer invloed op de verdeling van het consumentensurplus en het producenten surplus op een markt van onvolkomen concurrentie dan op een markt voor volkomen concurrentie. Tegelijkertijd leeft de ervaring dat de salarissen bij bedrijven die veel marktmacht hebben, gemiddeld genomen hoger liggen dan de salarissen bij bedrijven die zich op een sterk concurrerende markt begeven.

Onderstaande bron geeft de verdeling weer van het consumentensurplus en het producenten surplus van een bedrijf dat opereert op een markt voor volkomen concurrentie.

Bron 1. Een markt voor onvolkomen concurrentie

1. Geef een verklaring voor het feit dat bedrijven op een markt voor onvolkomen concurrentie in staat zijn om het producenten surplus te vergroten ten koste van het consumentensurplus.

Zij hebben invloed op de prijs, daardoor kunnen ze een zodanige prijs vaststellen zodat het producentensurplus zo groot mogelijk is. Dat gaat ten koste van het consumentensurplus.

2. Geef een verklaring voor het feit dat salarissen gemiddeld hoger liggen bij bedrijven op een markt voor volkomen concurrentie dan bij bedrijven die op een sterk concurrerende markt opereren.

Omdat deze bedrijven een groot deel van het surplus binnen halen zullen ze veelal hoge winsten binnen halen. Werknemers eisen daar een deel van op of

het bedrijf haalt de beste werknemers uit de markt door ze boven gemiddeld te betalen.

3. Wat is het producenten surplus en wat het consumentensurplus bij het bedrijf uit bron 1?

Vierkant is producenten surplus, driehoek is consumentensurplus

4. Welke doelstelling streeft het bedrijf uit bron 1 blijkbaar na? Verklaar je antwoord.

Maximale totale winst. Het surplus is getekend op de q-as loodrecht boven de kruising van MK en MO.

5. Kan dit bedrijf haar producenten surplus nog vergroten door van doelstelling te veranderen? Leg uit waarom wel of niet.

Nee, bij $MO=0$ (maximale omzet) zal haar surplus afnemen, bij $GO = GTK$ (break-even) ook